

છગનલાલ મોતીરામ શાહ કૃત

—: ત્રીજા ધોરણ માટે :—

મુખ્યગણિત શિક્ષક' ભા. ૪

ત્રીજી ચોપડીનો

ડિફેક્શન ક્ષેત્ર

ત્રણ આના.

સર્વ હક વ્યાખ્યાન

કિંમત ૦-૨-૬

પોસ્ટેજ ભુલું.

સને ૧૯૨૭.

ત બિલ્લાનો

માળ શિક્ષક

ણ આના.

છગનલાલ મોતીરામ શાહ.

“ મુખ્યગણિત શિક્ષક ” વગેરેના કર્તા—શાહપોર—મુરત.

રાતની સામાન્ય ભૂગોળની પ્રશ્નોત્તરમાળા ત્રણ આના.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૩૫૬૪ ચમૌક

પુસ્તકનું નામ મુખ્યગણિત વિજ્ઞાનકલા.૪.

વિષય ૪૪૪૨: ૬૪૬: ૬૪૬

દેશી શાળાઓમાં ટેકસ્ટ બુક્સ, ઇનામ, લાયબ્રેરી
માટે મંજુર થયેલો અને કેળવણીખાતાના
અધિકારીઓના ઉત્તમ સર્ટિફિકેટ પામેલો.

ત્રીજા ધોરણનો

મુખ્યગણિત શિક્ષક ભાગ ૪.

રચનાર—છગનલાલ મોતીરામ શાહ.

રચનારનું ઠેકાણું—શાહપોર—સુરત.

પ્રસિદ્ધ કર્તા—છગનલાલ મોતીરામ શાહ.

પ્રસિદ્ધ કરવાનું ઠેકાણું—શાહપોર—સુરત.

છાપનાર—નારાયણરાવ લક્ષ્મણરાવ નીકમ.

છાપવાનું ઠેકાણું—ધી 'શંકર' પ્રી. પ્રેસ, ચઉટાના પુલ પર—સુરત.

કર્તાએ સર્વ હક સ્વાધીન રાખ્યા છે.

સંવત ૧૯૮૩]

આવૃત્તિ ૧૪ મી

[સને ૧૯૨૭]

કિંમત રૂ. ૦-૨-૬ પોસ્ટેજ ગ્રુદું.

ગુજરાત વિધાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કોપીરાઈટ સંગ્રહ

“ડિક્ટેશન શિક્ષક” માટે અભિપ્રાય.

રા. સા. ગણપતરામ અનુપરામ ત્રવાડી.

રાજકોટ મેલ ટ્રેનિંગ કોલેજના માજી પ્રિન્સિપાલ સાહેબ.

તા. ૨૮-૬-૧૯૧૭ ના પત્રમાં લખે છે કે:—

“સકામ તમારા તૃતીય અવલોકનારે “ડિક્ટેશન શિક્ષક” માગ ૧. ૨. નામના બે નાનાં પણ ઉપયોગી પુસ્તકો મળ્યાં. તે બે બંધાયેલ છે કે તમારો આ શ્રમ બાળકો, શિક્ષકો, અને કેટલેક દરજ્જે લેખકોને પણ અત્યંત ઉપયોગી થઈ પડશે. આ પુસ્તકોનો ઉપયોગ કરવાથી બાળકોને ઘણી ઓછી મહેનતે જોણીનું “સાઈ” અને ચોક્કસ જ્ઞાન થશે. તરોએ વાચનમાળામાંથી ઘણામરા મુશ્કેલીવાળા શબ્દો તારવ્યા છે, અને તેને વિવિધ રીતે ગોઠવી શિખનાર શિખવનાર ઉમયને સરળતા કરી આપી છે.

વળી સારા રાગળ, મોટા ટાઇપ અને શબ્દોના છુટાપણાને લીધે એ પુસ્તકો આખરે આકર્ષક થાય તેવાં છે.

એકંદરે મારા ધારવા પ્રમાણે તમારા પુસ્તકો શુભલેખનના શિક્ષણમાં નિહાળી થઈ પડશે, તેથી કળવણીના દ્રષ્ટિએ જોતાં તેને ટકરેટ બુક તરીકે સ્વીકારી શકાય તેવાં છે, એજ.”

‘સુરત જિલ્લાનો ભૂગોળ શિક્ષક’ અભિપ્રાય

“ત્રીજા ધોરણનાં છોકરાને જોઈએ તે કિતર નક્કર ગામીને આ નાના પુસ્તકમાં હકીકત સારી ભેગી કરી છે, અને તેમને અનુકૂળ થાય એવી સરળ ભાષામાં વર્ણન કર્યું છે.”

વડોદરા તા. ૮-૭-૧૯૨૫. હરગોવિંદલાલ દ્વારકાલાલ કાંઠાવાળા.

મહેરબાન કાઠિઆવાડના એજન્ટ દુ ધી ગવનર
સાહેબ બહાદુરે હુકમ નં. ૪૧૭૧ તા. ૨૬-૭-૧૫થી

સુરત જિલ્લાનો

“ ભૂગોળ શિક્ષક ”

એજન્સિની સર્વ સ્કૂલોમાં લાયબ્રેરી માટે મંજૂર કર્યો છે.

ગુજરાતની સામાન્ય ભૂગોળની પ્રતિભાષાના વિષે

શ્રીયુત ભાઈચંદ પુંજદાસ શાહ

મહીકાંઠા એજન્સિની ભૂગોળ વગેરેના કર્તા

સાદરા તાલુકાસ્કૂલના હેડમાસ્ટર સાહેબ.

પોતાના તા. ૧૫-૭-૧૫ના પત્રમાં લખે છે કે:—

“ ત્રીજા ધોરણના વિદ્યાર્થીઓને ગુજરાતની ભૂગોળ શીખવા તથા શીખવવા માટે શિષ્ય શિક્ષક બંનેને આ પુસ્તક સાધન રૂપ છે, અને તે બંનેને ઉપયોગી છે, શિક્ષકને નોંધ કાઢવાની મહેનત બચે છે, અને વિદ્યાર્થીને શિક્ષકની મદદ વિના ભૂગોળનું જ્ઞાન મળી શકે તેમ છે, એકંદરે આપનો પ્રયાસ જન સમુહને ધણો આદરણીય અને ઉપયોગી થઈ પડવાનો છે”

કિંમત ત્રણ આના. પોસ્ટેજ જુદું.

છગનલાલ મોતીરામ શાહ કૃત.

ત્રીજા ધોરણનો “મુખ્યગણિત શિક્ષક” ભાગ ૪.

વિવિધ અપૂર્ણાંક લખવાની રીત	આશુપાશુના અપૂર્ણાંક લખવાની રીત.	આશુપાશુના અપૂર્ણાંક બોલવાની રીત.
૩. ૦-૦-૩	૩. ૦)૦।	પા આનો
૩. ૦-૦-૬	૩. ૦)૦।।	અડધો આનો
૩. ૦-૦-૯	૩. ૦)૦।।।	પોણો આનો
૩. ૦-૧-૦	૩. ૦)-	એક આનો
૩. ૦-૧-૩	૩. ૦)-।	સવા આનો
૩. ૦-૧-૬	૩. ૦)-।।	દેડ આનો
૩. ૦-૧-૯	૩. ૦)-।।।	પોણાએ આના
૩. ૦-૨-૦	૩. ૦)૨	બે આના
૩. ૦-૨-૩	૩. ૦)૨।	સવાબે આના
૩. ૦-૨-૬	૩. ૦)૨।।	અઢી આના
૩. ૦-૨-૯	૩. ૦)૨।।	પોણાત્રણ આના
૩. ૦-૩-૦	૩. ૦)૩	ત્રણ આના
૩. ૦-૩-૩	૩. ૦)૩।	સવાત્રણ આના
૩. ૦-૩-૬	૩. ૦)૩।।	સાડાત્રણ આના
૩. ૦-૩-૯	૩. ૦)૩।।।	પોણાચાર આના
૩. ૦-૪-૦	૩. ૦।	પા રૂપીઆ
૩. ૦-૪-૩	૩. ૦।૦।	પા રૂપીઆ પા આનો

ત્રીજા ધોરણનો “ડિક્શનરી (શિક્ષક)” ત્રણ આના.

આનાના આંક.

૧ - રૂ. ૦)~	૧૧ - રૂ. ૦।~	૨૧ - રૂ. ૧।~
૨ - રૂ. ૦)~	૧૨ - રૂ. ૦।।	૨૨ - રૂ. ૧।~
૩ - રૂ. ૦)~	૧૩ - રૂ. ૦।।~	૨૩ - રૂ. ૧~
૪ - રૂ. ૦।	૧૪ - રૂ. ૦।।~	૨૪ - રૂ. ૧।।
૫ - રૂ. ૦।~	૧૫ - રૂ. ૦।।~	૨૫ - રૂ. ૧।।~
૬ - રૂ. ૦।~	૧૬ - રૂ. ૧)	૨૬ - રૂ. ૧।~
૭ - રૂ. ૦।~	૧૭ - રૂ. ૧)~	૨૭ - રૂ. ૧।~
૮ - રૂ. ૦।।	૧૮ - રૂ. ૧)~	૨૮ - રૂ. ૧।।।
૯ - રૂ. ૦।।~	૧૯ - રૂ. ૧)~	૨૯ - રૂ. ૧।।~
૧૦ - રૂ. ૦।।~	૨૦ - રૂ. ૧।	૩૦ - રૂ. ૧।।~
૩૧ - રૂ. ૧।।~	૪૧ - રૂ. ૨.~	૫૧ - રૂ. ૩.~
૩૨ - રૂ. ૨)	૪૨ - રૂ. ૨।~	૫૨ - રૂ. ૩।
૩૩ - રૂ. ૨)~	૪૩ - રૂ. ૨।।~	૫૩ - રૂ. ૩।~
૩૪ - રૂ. ૨)~	૪૪ - રૂ. ૨।।।	૫૪ - રૂ. ૩।~
૩૫ - રૂ. ૨)~	૪૫ - રૂ. ૨।।~	૫૫ - રૂ. ૩~
૩૬ - રૂ. ૨।	૪૬ - રૂ. ૨।।~	૫૬ - રૂ. ૩।
૩૭ - રૂ. ૨।~	૪૭ - રૂ. ૨।।~	૫૭ - રૂ. ૩।~
૩૮ - રૂ. ૨।~	૪૮ - રૂ. ૩)	૫૮ - રૂ. ૩।~
૩૯ - રૂ. ૨।~	૪૯ - રૂ. ૩)~	૫૯ - રૂ. ૩।~
૪૦ - રૂ. ૨।।	૫૦ - રૂ. ૩)~	૬૦ - રૂ. ૩।।

૬] છગનલાલ મોતીરામ શાહ.

શાહપોર-મુરત.

આનાના આંક.

૬૧ - રૂ. ૩૧૧-

૬૨ - રૂ. ૩૧૧

૬૩ - રૂ. ૩૧૧

૬૪ - રૂ. ૪)

૬૫ - રૂ. ૪)-

૬૬ - રૂ. ૪)=

૬૭ - રૂ. ૪)=

૬૮ - રૂ. ૪૧

૬૯ - રૂ. ૪૧-

૭૦ - રૂ. ૪.=

૭૧ - રૂ. ૪૧

૭૨ - રૂ. ૪૧

૭૩ - રૂ. ૪૧-

૭૪ - રૂ. ૪૧

૭૫ - રૂ. ૪૧

૭૬ - રૂ. ૪૧

૭૭ - રૂ. ૪૧-

૭૮ - રૂ. ૪૧

૭૯ - રૂ. ૪૧

૮૦ - રૂ. ૫)

૮૧ - રૂ. ૫)-

૮૨ - રૂ. ૫)

૮૩ - રૂ. ૫)=

૮૪ - રૂ. ૫૧

૮૫ - રૂ. ૫૧-

૮૬ - રૂ. ૫૧

૮૭ - રૂ. ૫

૮૮ - રૂ. ૫૧

૮૯ - રૂ. ૫૧-

૯૦ - રૂ. ૫૧

૯૧ - રૂ. ૫૧

૯૨ - રૂ. ૫૧

૯૩ - રૂ. ૫૧-

૯૪ - રૂ. ૫૧

૯૫ - રૂ. ૫૧

૯૬ - રૂ. ૬)

૯૭ - રૂ. ૬)-

૯૮ - રૂ. ૬)=

૯૯ - રૂ. ૬)=

૧૦૦ - રૂ. ૬૧

૧૦૦ - રૂ. ૬૧

૨૦૦ - રૂ. ૧૨૧

૩૦૦ - રૂ. ૧૮૧

૪૦૦ - રૂ. ૨૫)

૫૦૦ - રૂ. ૩૧

૬૦૦ - રૂ. ૩૭.૧

૭૦૦ - રૂ. ૪૩.૧

૮૦૦ - રૂ. ૫૦)

૯૦૦ - રૂ. ૫૬.૧

૧૦૦૦ - રૂ. ૬૨.૧

૧૦ - રૂ. ૦.૧

૨૦ - રૂ. ૧.૧

૩૦ - રૂ. ૧.૧

૪૦ - રૂ. ૨.૧

૫૦ - રૂ. ૩)

૬૦ - રૂ. ૩.૧

૭૦ - રૂ. ૪.૧

૮૦ - રૂ. ૫)

૯૦ - રૂ. ૫.૧

૧૦૦ - રૂ. ૬.૧

આનાની ધાત.

આનાની ધાત.

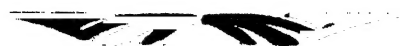
૪ - રૂ. ૦૧
 ૮ - રૂ. ૦૧૧
 ૧૨ - રૂ. ૦૧૧૧
 ૧૬ - રૂ. ૧)
 ૨૦ - રૂ. ૧૧
 ૨૪ - રૂ. ૧૧૧
 ૨૮ - રૂ. ૧૧૧૧
 ૩૨ - રૂ. ૨)
 ૩૬ - રૂ. ૨૧
 ૪૦ - રૂ. ૨૧૧
 ૪૪ - રૂ. ૨૧૧૧
 ૪૮ - રૂ. ૩)
 ૫૨ - રૂ. ૩૧
 ૫૬ - રૂ. ૩૧૧
 ૬૦ - રૂ. ૩૧૧
 ૬૪ - રૂ. ૪)
 ૬૮ - રૂ. ૪૧
 ૭૨ - રૂ. ૪૧૧
 ૭૬ - રૂ. ૪૧૧૧

૮૦ - રૂ. ૫)
 ૮૪ - રૂ. ૫૧
 ૮૮ - રૂ. ૫૧૧
 ૯૨ - રૂ. ૫૧૧૧
 ૯૬ - રૂ. ૬)
 ૧૦૦ - રૂ. ૬૧
 ૪૦૦ - રૂ. ૨૫
 ૮૦૦ - રૂ. ૫૦

—: ગીજ ચોપડાનો:—
 “ઉક્તેશન શિક્ષક” ઉપાના.
 છગનલાલ મોતીરામ શાહ,
 શાહપોર—સુરત.

૧૬ - રૂ. ૧)
 ૩૨ - રૂ. ૨)
 ૪૮ - રૂ. ૩)
 ૬૪ - રૂ. ૪)
 ૮૦ - રૂ. ૫)
 ૯૬ - રૂ. ૬)
 ૧૧૨ - રૂ. ૭)
 ૧૨૮ - રૂ. ૮)
 ૧૪૪ - રૂ. ૯)
 ૧૬૦ - રૂ. ૧૦)
 ૧૭૬ - રૂ. ૧૧)
 ૧૯૨ - રૂ. ૧૨)
 ૨૦૮ - રૂ. ૧૩)
 ૨૨૪ - રૂ. ૧૪)
 ૨૪૦ - રૂ. ૧૫)
 ૨૫૬ - રૂ. ૧૬)
 ૨૭૨ - રૂ. ૧૭)
 ૨૮૮ - રૂ. ૧૮)
 ૩૦૪ - રૂ. ૧૯)
 ૩૨૦ - રૂ. ૨૦)

પ્રકરણ ૧. મનોયત્ન ૧. આંકનો ઉપયોગ.

- ૧) ૫ એટલે કેટલા દશક ? ૨૧ કેટલા દશક ? ૭૧ એટલે કેટલા દશક ?
- ૨) ૧૨૧; ૧૫; ૧૭૧; ૭૫; ૨૨૧ ના દશક કેટલા ?
- ૩) ૫૦ એટલે કેટલા સો ? ૨૫ એટલે કેટલા સો ? ૭૫ એટલે કેટલા સો ?
- ૪) ૧૨૫; ૧૫૦; ૧૭૫; ૨૫૦; ૩૨૫; ૪૭૫ એટલે કેટલા સો ?
- ૫) ૧૧ દશક; ૧૧ દશક; ૧૧૧ દશકના એકમ કેટલા ?
- ૬) ૧૧ સો; ૧૧ સો; ૧૧૧ સો; ૧૧ સો; ૧૧૧ સો; ૨૧૧ સો; ૩૧૧ સો; ૮૧૧ સો એટલે કેટલા ?
- ૭) ૧૬×૦૧; ૪૨×૦૧; ૪૮×૦૧; ૫૮×૧૧ કેટલા ?
- ૮) ૧૬×૨૧; ૩૨×૫, ૪૮×૭૧; ૫૨×૧૨૧ એટલે કેટલા દશક ?
- ૯) ૮×૦૧, ૧૫×૦૧, ૩૫×૦૧ ૪૩×૧૧; ૫૪×૧૧; ૬૭×૨૧ ?
- ૧૦) ૮×૨૫; ૧૫×૫૦; ૩૫×૭૫; ૪૩×૧૨૫; ૫૪×૧૫૦; ૬૭×૨૫૦ એટલે કેટલા સો ?
- ૧૧) ૨૫×૧૭; ૫૦×૧૩; ૧૨૫×૧૩; ૨૫૦×૬૩; ૧૫૦×૩૭; ૭૫×૬૬; એટલે કેટલા સો ?
- ૧૨) ૫૦+૨૫; ૭૫+૫૦; ૧૨૫+૭૫; ૧૫૦+૧૨૫; ૧૭૧+૫૦; ૨૨૫-૧૫૦; ૮૭૫-૧૨૫; ૭૫૦-૨૫૦; ૧૨૫૦-૨૫૦; ૧૨૫૦-૧૨૫; ૮૭૫-૧૨૫; ૭૫૦-૨૫૦; ૩૭૫૦-૭૫૦; ૨૨૫૦-૧૧૨૫ એટલે કેટલા ?
- ૧૩) ૧૦૦૦÷૧૨૫; ૧૫૦૦÷૧૫૦; ૨૨૫૦÷૭૫; ૭૫૦÷૫૦; ૨૫૦૦÷૨૫ એટલે કેટલા ?

પ્રકરણ ૨. કોષ્ટકો.

અર્થદર્શક પરિમાણો.

(૧) ચલણી નાણાનું કોષ્ટક.

૧૥	પાઇ = ૧ અધેલે
૩	પાઇ = ૧ પૈસા (સવાકો)
૨	પૈસા = ૧ ઢયુ (અઢીકો)
૪	પૈસા = ૧ આનો; આની
૨	આના = ૧ બેઆની
૨	બેઆની = ૧ પાવલી
૨	પાવલી = ૧ અડધો
૨	અડધો = ૧ રૂપીઆ
૧૫	રૂપીઆ = ૧ ગણી

(૨) સરકારી હિસાબમાં.

૧૨	પાઇ = ૧ આનો
૧૬	આના = ૧ રૂપીઆ

(૩) વેપારી હિસાબ ગણવાનું.

૧૬	વીસવાસી = ૧ બદામ
૧૬	બદામ = ૧ દોકડો
૧૦૦	બદામ = ૧ આનો
૧૦૦	દોકડો = ૧ રૂપીઆ
૧૬૦૦	બદામ = ૧ રૂપીઆ

ભારદર્શક પરિમાણો.

(૪) દેશી સાધારણ તોલનું.

૨૥	રૂપીઆભાર = ૧ અધેળ.
૪૥	જુનાપૈસાભાર = ૧ અધેળ.
૪૥	ટાંક = ૧ અધેળ.
૨	અધેળ = ૧ નવટાંક.
૨	નવટાંક = ૧ પાશેર.
૨	પાશેર = ૧ અચ્છેર.
૨	અચ્છેર = ૧ શેર.

૪૦	રૂપીઆભાર = ૧ શેર
૭૨	જુનાપૈસાભાર = ૧ શેર
૯૬	નવાપૈસાભાર = ૧ શેર
૪૦	શેર = ૧ મણ
૫	મણ = ૧ કોથળો
૭	મણ = ૧ નાનોહારો
૧૨	મણ = ૧ માણી
૧૬	મણ = ૧ કળશી
૨૦	મણ = ૧ ખાંડી
૨૧	મણ = ૧ મોટોહારો
૨૪	મણ = ૧ ભાર

૩૦ મણ=૧ ગાદી

૩૨ મણ=૧ બેડીઈ

૪૦ મણ=૧ મુડો

૧૦૦ મણ=૧ મોટો મુડો

(૫) ૩ તથા કપાસ તોલવાનું.

૪૮ શેર=૧ ધડી

૨૦ ધડી=૧ બાર

(૬) સોનુંરૂપું તોલવાનું (દેશી)

૬ ચોખાબાર = ૧ રતી

૪ મગબાર = ૧ રતી

૩ રતી = ૧ વાલ

૧૬ વાલ = ૧ ગદિઆણી

૨ ગદિઆણી = ૧ તોસો

૩૨ વાલ = ૧ તોસો

(૭) દક્ષિણમાં ચાલવાનું.

૮ રતી = ૧ માસો

૧૨ માસો = ૧ તોસો

(૮) ગણત્રીનું કોષ્ટક.

૧૨ નંગ = ૧ ડઝન

૧૨ ડઝન = ૧ ઓસ (ચુંસ)

૨૦ નંગ = ૧ કોડી (કુંડી)

૧૦૦ નંગ = ૧ સેંકડો

૧૦ સેંકડો = ૧ હજાર

(૯) કાગળ ગણવાનું.

૨૪ તાવ = ૧ ધા (દરેનો)

૨૦ ધા = ૧ રીમ

૧૦ રીમ = ૧ ગાંસડી

મહત્વદર્શક પરિમાણો.

(૧૦) કપડા ભરવાનું.

૨ આંગળ = ૧ તસુ

૧૨ તસુ = ૧ ડુટ

૨ ડુટ = ૧ મજ

૨૪ તસુ = ૧ ગજ

૩ ડુટ = ૧ વાર

૩૬ તસુ = ૧ વાર

૨૦ તસુ = ૧ હાથ

(૧૧) દેશી અંતર માપવાનું.

૮ આડાજવ=૧ આંગળ

૪ આંગળ = ૧ મુઠ્ઠી

૩ મુઠ્ઠી = ૧ વેંત

૨ વેંત = ૧ હાથ

૪ હાથ = ૧ દંડ (વામ)

૨૦૦૦ ફંડ = ૧ ગાઉ
૪ ગાઉ = ૧ જોજન
૧ ગાઉ = ૨૧ માઇલ

(૧૨) અંગ્રેજી અંતર માપવાનું.

૧૨ ઇંચ = ૧ ફુટ
૩ ફુટ = ૧ વાર (યાર્ડ)
૨૨૦ યાર્ડ = ૧ ફર્લોંગ
૮ ફર્લોંગ = ૧ માઇલ

૫૨૮૦ ફુટ = ૧ માઇલ
૧૭૬૦ યાર્ડ = ૧ માઇલ

(૧૩) દેશી ચોરસ માપનું.

૨૦ કાઠી = ૧ વસો
૨૦ વસો = ૧ બીંધુ

કાળ દર્શક પરિમાણો.

(૧૪) વખત જાણવાનું કોષ્ટક.

૬૦ વિપળ = ૧ પળ

૬૦ પળ = ૧ ધડી
૭૧ ધડી = ૧ પહોર
૮ પહોર } = ૧ દિવસ
૬૦ ધડી

૭ દિવસ = ૧ અઠવાડીક
૧૫ દિવસ = ૧ પખવાડીક
૩૦ દિવસ = ૧ મહીના
૧૨ મહીના = ૧ વરસ
૫૨ અઠવાડીયાં = ૧ વરસ
૩૬૦ દિવસ = ૧ વરસ

વખત જાણવાનું અંગ્રેજી કોષ્ટક.

૬૦ સેકન્ડ = ૧ મિનિટ
૬૦ મિનિટ = ૧ કલાક
૨૪ કલાક = ૧ દિવસ
૩૬૫ દિવસ = ૧ વરસ

૧ ધડી = ૨૪ મિનિટ
૧ પહોર = ૩ કલાક

પ્રકરણ ૩.

મનોયત્ન ૨. પોણાનું મુખગણિત.

૧) અર્ધો ને પાવલી મળાને કેટલા રૂપીઆ થાય ?

૨) નાા ગજ લુગડું હતું બીજું નાા ગજ લીધું તો કેટલું થયું ?

- ૩) ૨૭ માં ૦૧૧ ઉમેરું તો કેટલા થાય ?
- ૪) ૬૨૧ મધ્ય કાઉ હતા, બીજા ૦૧૧ મધ્ય લાગ્યો તો કેટલા થયા ?
- ૫) ૪૫+૦૧૧; ૪૭+૦૧૧; ૩૭+૦૧૧; ૬૮+૦૧૧ કેટલા ?
- ૫) ૦૧૧+૪૦૧; ૦૧૧+૬૦૧; ૦૧૧+૪૭; ૦૧૧+૭૨ કેટલા ?
- ૭) કમ સંખ્યામાંથી ૦૧૧ લખએ તો ૪૫૧૧, ૪૮, ૩૮૧ ને ૭૦૧૧ રહે ?
- ૮) ૧૨ અડધા અને ૬૨ પાવલા મળી કેટલા રૂપીઆ થાય ?
- ૯) ૧૧૧ શેર દૂધમાંથી ૦૧૧ શેર ઢોળામ મધુ તો કેટલું રહ્યું ?
- ૧૦) મારી પાસે ૩ ૦૧૧ છે. તેમાં શું ઉમેરું તો ૩. ૦૧૧ થાય ?
- ૧૧) મારી પાસે ૩. ૧૬૧૧ હતા, તેમાંથી ૩. ૦૧૧ ખોવાઈ ગયો તો કેટલા રહ્યા ?
- ૧૨) ૩. ૨૪ માંથી ૩. ૦૧૧ ખર્ચ્યો તો બાકી શું રહ્યું ?
- ૧૩) ૬૫-૦૧૧; ૬૭-૦૧૧; ૪૮-૦૧૧; ૬૩-૦૧૧ કેટલા ?
- ૧૪) ૧૭x૦૧૧; ૨૩x૦૧૧; ૪૭x૦૧૧; ૯૮x૦૧૧; ૬૮x૦૧૧ કેટલા ?
- ૧૫) એક તપેલામાં ૦૧૧ મધ્ય દૂધ માય તો એવા ૨૭ તપેલામાં કેટલું મારશે ?
- ૧૬) એક રૂપીઆનું ૦૧૧ ગજ તો ૩ ૭૫ નું કેટલું ?
- ૧૭) ૦૧૧ ગજનું એક ગજનું થાય તો ૨૮ ગજવામાં કેટલા ગજ લુગડું વપાશે ?
- ૧૮) ૩. ૦૧૧ નું એક શેર તો ૨૪ શેરનું શું ?
- ૧૯) એક આનાનું ૦૧૧ શેર તો ૨૪ આનાનું કેટલું આવે ?
- ૨૦) એક છોકરાને ૩. ૦૧૧ આપીએ તો ૬૭ છોકરાને આપવાને કેટલા રૂપીઆ જોઈએ ?
- ૨૧) એક શીશીમાં ૦૧૧ સાદી માય તો ૫૯ શીશીમાં કેટલી મારશે ?

- ૨૨) મહીને ૦૧૧ મથુ ચોખા જોધએ તો ૧૧૧ વરસમાં કેટલા જોધએ ?
- ૨૩) એક માથુસને ૦૧૧ શેર અનાજ જોધએ તો ૬૧ માથુસને કેટલા મથુ જોધએ ? ૪૦ શેર = ૧ મથુ
- ૨૪) એક શેર બદામનો રૂ. ૦૧૧ પડે તો ૧ મથુનું શું બેસે ?
- ૨૫) ૨૪ આખાના પોણા કેટલા ? ૩૬ પોણાના આખા કેટલા ?
- ૨૬) પોણા રૂપીઆના પૈસા કેટલા ? આનું કેટલા ? ૬૫ કેટલા ?
- ૨૭) ૮૯ પોણું ? ૩૯ પોણું ? ૭૯ પોણું ? ૪૯ પોણું કેટલા ?
- ૨૮) ૫૨ પોણાના આખા કેટલા ? ૬૪ પોણાના આખા કેટલા ?
- ૨૯) પોણાની ચચારની પલાખી બોલો.
- ૩૦) પોણાની બખ્ખેની પલાખી બોલો.
- ૩૧) એક મનુરથુ દરરોજ રૂ. ૧૧૧ કમાય તો ૨૯ મનુરથુ ૮ દિવસમાં શું કમાશે ?
- ૩૨) રૂ. ૭૧૧ની મથુ ખાંડ મળે તો ૭ મથુનું શું બેસશે ?
- ૩૩) પોણા રૂપીઆમાં ૩ પૈસા ઝોછા છે તો કેટલા પૈસા હશે ?
- ૩૪) કેટલા પાવલા મળીને પોણા રૂપીઆ થાય ?
- ૩૫) પોણા કાગળમાંથી ૦૧ કાગળ કેટલા બચુને અપાય ?
- ૩૬) જેટલા અડધા તેટલીજ પાવલીઓ કેટલી વખત લખએ તો ૬૯ રૂપીઆ થાય ?
- ૩૭) રૂ. ૩૩માં પોણા રૂપીઆ કેટલીવાર છે ?
- ૩૮) રૂ. ૬૦ છે, ને છોકરા ૮૦ છે તો દરેકને શું મળશે ?
- ૩૯) રૂ. ૩૩ છે, તેમાં પોણા રૂપીઆ કેટલીવાર ઉમેરીએ તો ૪૫ રૂપીઆ થાય ?
- ૪૦) ૦૧૧ ગજ બનાતનો રૂ. ૧) બેસે તો ૨૭૧૧ ગજનું શું બેસે ?

- ૪૧) ૯૬ ખમીસની શીવડામણી રૂ. ૭૨ જેડી તો ૭ની કેટલી ?
 ૪૨) કેટલા પોણા હોય તો ૩૬ આખા થાય ?
 ૪૩) ૫૬૧ ગજ કપડામાંથી ૧૧૧ મજના કેટલા રમાલ થાય ?
 ૪૪) રૂ. ૨૭ ના ૩૬ રમાલ મળ્યા તો એક રમાલનું શું પડ્યું ?
 ૪૫) કેટલા પોણે ૬૯ ? કેટલા પોણે ૨૯ ? કેટલા પોણે ૩૨ ?
 ૪૬) પોણા કેટલીવાર લઈએ તો ૩૩૩૩ થાય ?
 ૪૭) ઘેડાને રાજ ૧૧૧ શેર ચંદી જોઈએ તો ૪૮ શેર કેટલા દિવસ ચાલે ?
 ૪૮) કેટલા પોણે ૯, ૧૧, ૨૭, ૪૨, ૭૨ ?
 ૪૯) ૩૯ પેંડામાંથી પોણા પોણા પેંડા કેટલા છોકરાને અપાય ?
 ૫૦) ૧૧૧ આનાનું શેર કાળું મળે તો રૂ. ૧૧૧ નું કેટલું આવે ?
 ૫૧) પોણો હજાર તે કેટલા ? પોણો સો લખો. પોણીસો લખો.
 ૫૨) કેટલા પોણા હોય તો પુરેપુરા આખા થાય ?
 ૫૩) રૂ. ૧૧૧૧ શેરના ભાવના ૩૦ શેર જીરને બદલે રૂ. ૧૧૧૧ શેરના ભાવની કેટલી હોંગ આપતી ?

મનોયત્ન ૩. સવાયાનું મુખગણિત.

- ૧) રૂપીઓ ને પાવલી મળીને કેટલા રૂપીઆ થાય ?
 ૨) ૪૩૧૧ માં ૧૧ ઉમેરીએ તો કેટલા થાય ?
 ૩) ૬૩૧૧ રૂપીઆ હતા ને મારા ભાઈ ૧૧ રૂપીઓ આપે તો મારી પાસે કેટલા રૂપીઆ થાય ?
 ૪) ૩૮૧૧+૧૧, ૬૭૧૧+૧૧, ૫૬૧+૧૧, ૭૧+૧૧ કેટલા ?
 ૫) ૧૧+૪૫, ૧૧+૪૭૧, ૧૧+૩૬૧, ૧૧+૭૮૧૧ કેટલા ?
 ૬) રૂ. ૭૮૧૧ છે, તેમાંથી સવા રૂપીઓ ખર્ચ્યા તો બાકી શું રહ્યું ?

- ૭) રૂ. ૪૫માંથી રૂ. ૧૧ ધર્મદા કર્યો તો કેટલા રહ્યા ?
 ૮) ૭૮૧-૧૧, ૧૭૧-૧૧, ૩૬૧-૧૧, ૧૦૦-૧૧ કેટલા ?
 ૯) ૪૦-૩૮૧, ૬૮૧-૬૭૧, ૮૨૧-૮૧૧, ૭૧-૭૦ કેટલા ?
 ૧૦) ૧૧ રૂપીઆમાં શું હમેરીએ તો ૨૧ રૂપીઆ થાય ?
 ૧૧) રૂ. ૩૧ છે, ૫ કરવા છે તો કેટલા ખૂટે ?
 ૧૨) ૯૯×૧૧, ૭૧×૧૧, ૬૯×૧૧, ૫૯×૧૧, ૭૨×૧૧, કેટલા ?
 ૧૩) ૩૭×૧૧, ૬૭×૧૧, ૯૫×૧૧, ૭૦૦×૧૧, ૯૦૦×૧૧, કેટલા ?
 ૧૪) ૧૧ રૂપીએ શેર બદામ મળે તો ૨૯ શેર બદામનું શું બેસે ?
 ૧૫) એક બંડીમાં ૧૧ ગજ કપડું ગળ્ય તો ૪૫ ગજમાંથી કેટલી બંડી થશે ?
 ૧૬) એક ગજુર રોજ ૧૧ રૂપીએ કમાય તો ૩૯ દિવસમાં શું કમાશે ?
 ૧૭) ૭૨ તપેલી લેવી છે. એક તપેલીનું વજન ૧૧ શેર થાય છે તો બધી તપેલીનું વજન કેટલા મણ થશે ? ૪૦ શેર = ૧ મણ
 ૧૮) રોજ ૧૧ શેર લોટ વપરાય તો મહીનામાં કેટલો વપરાશે ?
 ૧૯) એક છોટરો ૧૧ શેર દૂધ પીએ તો ૬૭ છોટરા કેટલું દૂધ પીશે ?
 ૨૦) ૩૩ રૂપીએ મણ બદામ મળે તો ૧૧ મણનું શું બેસશે ?
 ૨૧ સવાયાની અચારની પલાખી અચળી બોલો.
 ૨૨) સવાયાની બળખેની પલાખી સવળી ને અચળી બોલો.
 ૨૩) ૯૯×૧૧થી ૭૯×૧૧ સુધી ઉઠા બોલો.
 ૨૪) જેટલા રૂપીઆ તેટલાજ પાસલા ૪૩ વખત લાઇએ તો કેટલા રૂપીઆ થાય ?
 ૨૫) રૂ. ૧૧નું ૧ શેર ધી મળે તો ૪૦ રૂપીઆનું કેટલું આવે ?
 ૨૬) એક આનાનું ૧૧ શેર કાળું મળે તો રૂ. ૩)નું કેટલું આવશે ?

- ૨૭) હું ૪૧ માણસ પાસે સવા સવા રૂપીઆ માથું છું તો મારું કુલ લેણું કેટલું હશે ?
- ૨૮) એક શેર કારેલાંનો સવા આનો બેસે તો ૬૪ શેર કારેલાંના કેટલા રૂપીઆ બેસે ?
- ૨૯) ૧૨ મજુરને રોજના સવા રૂપીઆ લેખે ૮ દિવસના કેટલા રૂપીઆ મળશે ?
- ૩૦) ૧૫ રૂપીઆ ને ૧૫ પાવલી મળીને કેટલા રૂપીઆ થાય ?
- ૩૧) મજુ સાકરના રૂ. ૭૫૫ બેસે તો ૮ મજુનું શું બેસે ?
- ૩૨) કેટલાં પાવલા મળીને સવા રૂપીઆ થાય ?
- ૩૩) સવા રૂપીઆમાં ૦૧ રૂપીઆ કેટલી વાર છે ?
- ૩૪) સવા કામળમાંથી ૦૧ કામળ કેટલા થશે ?
- ૩૫) ૮૫ રૂપીઆમાંથી સવા રૂપીઆ કેટલા માણસને અપાય ?
- ૩૬) ૮૦ છોકરા વચ્ચે ૧૦૦ રૂપીઆ વહેંચીએ તો દરેકને શું મળે ?
- ૩૭) ૧૧ શેર વેમજુનો એક આનો તો ૧૧ મજુ ૮૫૫૫ શેરનું શું બેસે ?
- ૩૮) એક કોટની શીવડામણી ૧૧ રૂપીઆ લેખે દરજીને મેં ૪૩૫૫ રૂપીઆ આપ્યા ત્યારે કેટલા કોટ શીવડામણા હશે ?
- ૩૯) ૯૦ રૂપીઆમાંથી સવા રૂપીઆવાળી કેટલી ટોપીઓ આવશે ?
- ૪૦) એક તાકામાં ૩૭૧ મજુ કપડું છે, તેમાંથી સવા સવા ગળના કેટલા પહેંચુ થશે ?
- ૪૧) ૫૫) રૂપીઆમાં ૪૪ ટોપી લીધી તો એક ટોપીની કિંમત શું પડી ?
- ૪૨) કેટલીવાર સવા લાઇએ તો ૮૮૫૫; ૭૩૫૫; ૪૭૫૫; ૧૦૭૫ થાય ?
- ૪૩) એક હળમતનો ૧૧ આનો આપવો પડે છે, મેં હળમતને રૂ. ૫૫ આપ્યા ત્યારે કેટલી હળમત કરાવી હશે ?

- ૪૪) ૪૨૥૩ રૂપિયામાંથી સવા રૂપિયાવાળી કેટલી છત્રીઓ આવશે ?
 ૪૫) કેટલા સવા ૪૫ ? કેટલા સવા ૫૬ ? કેટલા સવા ૪૮૩૩ ?
 ૪૬) ૪૨ વાર સવા રૂપિયા લેવાને બદલે ૨૩ રૂપિયા કેટલીવાર લઈએ તો ચાલે ?
 ૪૭) કેટલા સવા હોય તો પુરેપુરા આખા થાય ?
 ૪૮) ૧૩ અને શેર સુત્રા મળે તો ૧૩ રૂપિયાનું કેટલું આવે ?
 ૪૯) ૧૩ શેરનો ૦૩ આવે તો ૧૩ મળતું શું ?

મનોચિન્ત ૪. શેરની ધાતનો ઉપયોગ.

- ૧) પૈસા કેટલે શું ? રૂપિયા કેટલે શું ? પૈસા ને પૈસાભાર. રૂપિયા ને રૂપિયાભારમાં ફેર શું તે સમજાવો.
 ૨) રૂપિયાભાર મધ્ય લેજો એમાં શું સમજાયા ?
 ૩) અધોળના રૂપિયાભાર કેટલા ? અધોળના પૈસાભાર કેટલા ?
 ૪) અધોળ તોળવા માટે કેટલા રૂપિયા મૂકવા પૈસા કેટલા મૂકવા ?
 ૫) ૨૩ રૂપિયાનો ભાર કેટલા પૈસાના ભાર બરાબર છે ?
 ૬) ૪૩૩ પૈસા મૂકીને તોળવાને બદલે કેટલા રૂપિયા મૂકીને તોળીએ તો ચાલે ?
 ૭) અધોળ દરાખ લીધી બીજીવાર અધોળ લીધી કેટલી થાય ?
 ૮) અધોળ બે વખત લેવાને બદલે એકઠી વખતે કેટલું લેવું ?
 ૯) નવટાંકના અધોળ કેટલા ? કેટલા અધોળનો નવટાંક થાય ?
 ૧૦) નવટાંકના રૂપિયાભાર કેટલા ? નવટાંકના પૈસાભાર કેટલા ?
 ૧૧) નવટાંક તેજમાંથી ૪૩૩ પૈસાભાર ઢોળાઈ મળે તો કેટલું રહેશે ?

- ૧૨) ૪૥ પૈસાભાર બદામમાં, ૨૥ રૂપીઆભાર એલચી નાખી તો કેટલું વજન થયું ?
- ૧૩) પાશૈરના નવટાંક કેટલા ? પાશૈરના અધોળ કેટલા ? પાશૈરના રૂપીઆભાર કેટલા ? પાશૈરના પૈસાભાર કેટલા ?
- ૧૪) ૨ નવટાંક; ૪ અધોળ; ૧૦ રૂપીઆભાર; ૧૮ પૈસાભાર કયા કાટલાની બરાબર છે ?
- ૧૫) ૧૦ રૂપીઆ, ૧૮ પૈસા, ૨ નવટાંક, ૪ અધોળ, એક પાશૈર એમાં ભાર કોનો વધારે ?
- ૧૬) ૪૥ પૈસાભાર ખાંડ, અધોળ ધી અને નવટાંક ભોટ લીધો તો બધું મળી કેટલું વજન થયું ?
- ૧૭) પાશૈર મધમાંથી અધોળ વપરાયું તો કેટલું રહ્યું ?
- ૧૮) ૨૥ રૂપીઆભાર મરી, અધોળ તજ, અને ૪૥ પૈસાભાર એલચીમાં કેટલી સંક નાખ્યું તો પાશૈર વજન થાય ?
- ૧૯) પાશૈર કોની કોની બરાબર છે ? પાશૈર અને પાશૈર કેટલું ?
- ૨૦) કેટલા પાશૈરા હોય તો અચ્છેર જેટલું વજન થાય ?
- ૨૧) અચ્છેરના પાશૈરા કેટલા ? નવટાંક કેટલા ? અધોળ કેટલા ? રૂપીઆભાર કેટલા ? પૈસાભાર કેટલા ? અચ્છેર કોની કોની બરાબર છે ?
- ૨૨) કાટલાં વગર અચ્છેર શી રીતે તોળી આપવું ?
- ૨૩) અચ્છેર ધીમાંથી વાપરતાં ૩ અધોળ રહ્યું ત્યારે કેટલું વપરાયું ?
- ૨૪) ૩ વાર નવટાંક સાહી લીધી, પણ સીસીમાં અચ્છેર સાહી ગાય છે, તો સીસી ભરવાને બીજી કેટલી સાહી લેવી ?
- ૨૫) અચ્છેર ભોટ ને પાશૈર ધી મળી કેટલું વજન થયું ?

- ૨૬) પોણો શેરના પાશેરા કેટલા ? નવટાંક કેટલા ? અધોળ કેટલા ?
- ૨૭) એકલા પૈસાથી પોણો શેર થી રીતે તોળા આપવું ?
- ૨૮) ૧૫ રૂપીઆ છે, બીજા કેટલા રૂપીઆ હોય તો પોણો શેર તોળા અપાય ?
- ૨૯) પોણો શેર કોની કોની બરાબર છે ?
- ૩૦) પોણોશેર દુધમાં પાશેર પાણી મેળવ્યું તો કેટલું વજન થયું ?
- ૩૧) શેરમાંથી કેટલું વાપરીએ તો પોણો શેર રહે ?
- ૩૨) શેરના અમ્છેરા કેટલા ? પાશેર કેટલા ? નવટાંક કેટલા ? અધોળ કેટલા ? રૂપીઆબાર કેટલા ? પૈસાબાર કેટલા ?
- ૩૩) શેર કોની કોની બરાબર છે ?
- ૩૪) આ રેતીના ઢગલામાંથી આ અધોળા વડે નવટાંકી, પાશેરા, અમ્છેરા અને શેરીઓ બનાવો.
- ૩૫) નવટાંકની ધાત બોલો, શેરની ધાત બોલો.
- ૩૬) કેટલી વખત નવટાંક લખએ તો શેર થાય ? ૩૧૧ શેર લેવું હોય તો નવટાંક કેટલીવાર લેવું ?
- ૩૭) ૧૬ અધોળના કેટલા શેર ? ૭ શેરના, ૧૧ શેરના, ૨૧ શેરના, ૦૧૧ શેરના, ૧૧ શેરના અને પાશેરના અધોળ કેટલા ?
- ૩૮) ૪ શેર તોળવા માટે કેટલા પાશેર ચૂકવા ? ચાર શેરના પાશેરા કેટલા ?
- ૩૯) ૩૦ રૂપીઆ છે, એનો બાર કેટલો ? એટલોજ બાર કેટલા પૈસાનો થાય ?
- ૪૦) ત્રાજવાના એક પદ્ધતિમાં પાંચશેરી મૂકી છે, ને સામા પદ્ધતિમાં પાશેરા ચૂકયો છે તો કેટલું તોળાશે ?
- ૪૧) ૨૧ પાંધની પાશેર દુધી મળે તો શેરનું થું બેસે ?

- ૪૨) ૨૥ આનાનું શેર દૂધ આવે ત્યારે ૦૥૥ શેરનું શું આપવું ?
- ૪૩) ૨૥ આને શેર કારેલાં મળે તો પાશેરનું શું આપવું ?
- ૪૪) બાર વખત અધોળ અધોળ મધ લીધું બારે તે કેટલું થયું ?
- ૪૫) શેરમાં ૪૥ પૈસાભાર ઝોણું દૂધ મળ્યું ત્યારે પોણો શેર કરતાં કેટલું વધારે અથવા ઝોણું મળ્યું ?
- ૪૬) પાંચશેર ને નવટાંક ધી છે તેમાં કેટલું નાખું તો છ શેર થાય ?
- ૪૭) ૮ પૈસાનું શેર દૂધ મળે તો નવટાંકનું શું ? એક પૈસાનું કેટલું આવે ?
- ૪૮) ૮ પાછનું પાશેર દૂધ આવ્યું તો એક આનામાં કેટલું આવશે ?
- ૪૯) ૨૥ શેરના રૂપીઆભાર કેટલા ? પૈસાભાર કેટલા ?
- ૫૦) ૧૫ રૂપીઆભાર કેટલા અધોળની બરાબર છે ?
- ૫૧) દેઢ પાશેર તે કેટલા રૂપીઆના ભાર બરાબર છે ?
- ૫૨) ૦, ૦૧, ૦૧૧, ૧, ૧૧, ૧૧૧, ને ૨૥ શેરના રૂપીઆભાર કેટલા ?
- ૫૩) ૪ પાશેરના નવટાંક કેટલા ? અધોળ કેટલા ? અઝરેર કેટલા ?
- ૫૪) અઢી પાશેરના નવટાંક કેટલા ? અધોળ કેટલા ?
- ૫૫) ૧૦, ૨૦, ૩૦, ૪૦, ૫૦, ૬૦, ૮૦ ને ૧૦૦ રૂપીઆભારના શેર કેટલા ?
- ૫૬) કેટલા નવા પૈસાભાર ૧૥ શેર થાય ?
- ૫૭) પોણોશેર ને નવટાંકના રૂપીઆભાર કેટલા ?
- ૫૮) શેર ને પાશેરના વડે પોણોશેર શી રીતે તોળી આપવું ?
- ૫૯) નવટાંક લોટ ને ૪૥ પૈસાભાર ધી મળી કેટલું વજન થાય ?
- ૬૦) અઝરેર બદામ, પાંચ રૂપીઆભાર સાકર અને ૮ પૈસાભાર એલચી લીધી તેમાં કેટલો લોટ નાખું તો એક શેર વજન થાય ?
- ૬૧) પોણો શેર ધીમાંથી ૧૮ પૈસાભાર વપરાયું તો હવે કેટલા શેર રહ્યું ?
- ૬૨) ૩૦ રૂપીઆભાર વધારે કે ૩૬ પૈસાભાર ?

- ૬૭) નવટાંક, પાશીર, અન્ઢેર, પોણા શીર ને શીર તોળવું હેય તો કેટલા રૂપીઆ મૂકવા ? પૈસા કેટલા મૂકવા ?
- ૬૪) મારી પાસે ૧ રૂપીઆભારતું, ૩ રૂપીઆભારતું, ૬ રૂપીઆભારતું અને ૨૭ રૂપીઆભારતું એવાં ચાર કાટલાં છે તેનાથી નવટાંક, પાશીર, અન્ઢેર, પોણાશીર અને શીર તોળા આપો.
- ૬૫) ઉપરના ચાર કાટલાંથી ૧ રૂપીઆભારથી ૪૦ રૂપીઆભાર સુધીમાં જોટલા રૂપીઆભાર માગે તેટલા રૂપીઆભાર તોળા આપો.

—(૦)—

મનોચિન્ત પ. મણુની ધાતનો ઉપયોગ.

- ૧) મણુના શીર કેટલા ? કેટલા શીરનો મણુ ? શીરના રૂપીઆભાર કેટલા ?
- ૨) સવા મણુના શીર કેટલા ? પોણા મણુના શીર કેટલા ?
- ૩) ૪૮ શીર તે એક મણુથી કેટલું વધારે, અને સવા મણુથી કેટલું ઓછું ?
- ૪) ૧૧૧ મણુમાંથી ૩ શીર લઇએ તો કેટલા શીર રહે ?
- ૫) ૩૮ શીર ૦૧૧૧ મણુથી કેટલું વધારે ? ૦૧૧૧ મણુ ૩૮ શીરથી કેટલું ઓછું ? ૩૮ શીર મણુમાં કેટલું ઓછું ? મણુ એ ૩૮ શીરથી કેટલું વધારે ?
- ૬) ૧૦૦, ૬૦, ૫૦, ૩૦, ૨૦, ૧૦ શીરના મણુ કેટલા ? ૦૧, ૦૧૧, ૦૧૧૧, ૧૧, ૧૧૧, અને ૨૧૧ મણુના શીર કેટલા ?
- ૭) મણુની દશશીરી કેટલી ? પાંચશીરી કેટલી ? અઢીશીરી કેટલી ? સવાશીરી કેટલી ? અધમણુઆ કેટલા ?
- ૮) ૨૧૧ મણુ ૭ શીરના શીર કેટલા ?

- ૯) સવા મણી પાંચશેરી કેટલી ? અઢીશેરી કેટલી ? સવાશેરી કેટલી ?
- ૧૦) ૧૥ મણમાંથી પાંચ શેર કેટલી વખત આપી શકાય ? ૧૧ શેર કેટલી વખત આપી શકાય ?
- ૧૧) ૨૫ શેરમાં ૫ શેર નાખીએ તો કેટલા મણ થાય ? ૫ શેર કાઢી બધાએ તો કેટલા મણ રહે ?
- ૧૨) ૪૫ શેરમાંથી ૫ શેર કાઢી બધાએ તો કેટલા મણ રહે ?
- ૧૩) ૨૥ મણ ધીમાંથી ૨૫ શેર ગળી મયું તો કેટલું રહ્યું ?
- ૧૪) એક મણ ધી આપવું હોય તો કેટલા રૂપીઆ મૂકીને તોળા આપવું ? પાંચશેરથી કેટલીવાર તોળવું ?
- ૧૫) મણ દાળ જોઈએ છે, તેમાં ૩૨ શેર છે તો ખીજ કેટલી લાવવી ?
- ૧૬) અધમણીઓ, દશશેરી, અને પાંચશેરી એક ત્રાજવામાં મૂકીએ તો કેટલા શેર તોળાય ?
- ૧૭) ૧૥૥ મણ તે ૩૭ શેરથી કેટલું ઝોણું ? ૩૭ શેર તે ૧૥૥ મણથી કેટલું વધારે ?
- ૧૮) મણમાં ૧૦ શેર ઝોણું તે કેટલા મણ કહેવાય ?
- ૧૯) મણ તોળવા માટે બેશેરીથી કેટલી વખત તોળવું ?
- ૨૦) અઢીશેર કેટલી વખત બધાએ તો મણ થાય ? મણની અઢીશેરી કેટલી ? મણનો ૧૬ મો ભાગ શું ?
- ૨૧) કેટલી વખત સવાશેર બધાએ તો મણ થાય ?
- ૨૨) સાત વખત દસ શેર તોળી આપ્યું તો કેટલા મણ થયું ?
- ૨૩) એક તામડીમાં ૮ શેર દૂધ માય છે, મારે ૨ મણ ભેવું હોય તો તામડી કેટલી વખત બરી ભેવી ?
- ૨૪) મણના શેર કેટલા ? શેરના અધેળ કેટલા ? મણના અધેળ કેટલા ?

- ૨૫) ૧૥ મણુ અનાજ છે, ર૦ શેર વાપરીએ તો કેટલા દિવસ ચાલે ? અને જો ર૦ ૩ શેર વાપરીએ તો કેટલા દિવસ ચાલે ?
- ૨૬) શેરથી મણુ કેટલા ગણા. શેર એ મણુનો કેટલામો ભાગ ?
- ૨૭) ૨૥ મણુ ૩ શેરમાં કેટલું ઉમેરીએ તો ૩ મણુ થાય ?
- ૨૮) ૦૥ મણુમાં ૪૥ શેર ઝોણું તે કેટલા શેર ?
- ૨૯) પાવલાના ૨૥ શેર ઝોણા મળે તો મણુનું શું પડ્યું ?
- ૩૦) અઢીશેરના બે આના આપ્યા તો મણુનું શું આપવું ?
- ૩૧) રૂ. ૪૧) એ મણુ ધી મળે તો ૦૥ મણુનું શું આપવું ?
- ૩૨) ૯ વખત અઢીશેર ચણા લીધા તો તે કેટલા થયા ?
- ૩૩) ૩૫ શેર અનાજ આપવું હોય તો સવાશેરીથી કેટલી વખત તોળી આપવું અઢીશેરીથી કેટલી વખત તોળવું પડે ?
- ૩૪) અઢીશેર કેટલી વખત લઇએ તો ૦૥ મણુ થાય ?
- ૩૫) ૨૥ મણુ તોળવા માટે કેટલા અધમણીઆ મૂકવા ?
- ૩૬) અઢી મણુની પાંચશેરી કેટલી ? કેટલી પાંચશેરીનો ભાર ૨૥ મણુ જેટલો થાય ?
- ૩૭) અધમણીઆ ને પાંચશેરી વડે ૧૫ શેર શી રીતે તોળી આપવું ?
- ૩૮) મારી પાસે દશશેરો છે, તેનાથી ૨૥ શેર શી રીતે તોળી આપવું ?
- ૩૯) મારી પાસે ૧ શેરનું, ૩ શેરનું, ૯ શેરનું અને ૨૭ શેરનું એવાં ચાર કાટલાં છે, તે વડે ૧૯, ૨૩, ૨૯, ૩૯ શેર શી રીતે તોળી આપવું ?
- ૪૦) ઉપલા કાટલાં વડે ૧, ૨, ૩, ૪, ૫ એમ ૪૦ શેર સુધી કેવી રીતે તોળી આપવું ?

પ્રકરણ ૪.

વજન અને કિંમત સંબંધી સમજ.

અન્હેર બે વખત લાઇએ તો કેટલું થાય ? અન્હેરનું બમણું કેટલું ? પાશેરનું બમણું કેટલું ? નવટાંકનું બમણું કેટલું ? અધોળનું બમણું કેટલું ? સવા રૂપીઆભારનું બમણું કેટલું ?

અધમણ બે વખત લાઇએ તો કેટલું થાય ? દસશેરનું બમણું કેટલું ? પાંચશેરનું બમણું કેટલું ? અઢીશેરનું બમણું કેટલું ? સવાશેરનું બમણું કેટલું ?

અન્હેરનો રૂ. ૧) પડે તો શેરનું થું ? જ. રૂ. ૨)

પાશેરનો રૂ. ૧) પડે તો અન્હેરનું થું ? જ. રૂ. ૨)

નવટાંકનો રૂ. ૧) પડે તો પાશેરનું થું ? જ. રૂ. ૨)

અધોળનો રૂ. ૧) પડે તો નવટાંકનું થું ? જ. રૂ. ૨)

અધમણનો રૂ. ૧) પડે તો મણનું થું ? જ. રૂ. ૨)

દસશેરનો રૂ. ૧) પડે તો અધમણનું થું ? જ. રૂ. ૨)

પાંચશેરનો રૂ. ૧) પડે તો દસ શેરનું થું ? જ. રૂ. ૨)

અઢીશેરનો રૂ. ૧) પડે તો પાંચશેરનું થું ? જ. રૂ. ૨)

સવાશેરનો રૂ. ૧) પડે તો રા. શેરનું થું ? જ. રૂ. ૨)

ઉપરના હિસાબમાં તમે વજન કેટલા મણું લીધું ? જ. બમણું.

કિંમત કેટલા ગણી આપી ? જ. બમણી, બમણું વજન લાઇએ તો

કિંમત કેટલી આપવી પડે ? જ. બમણી ચાર ગણું વજન લાઇએ તો

કિંમત કેટલી આપવી પડે ? ચારગણી. આઠ મણું વજન લાઇએ

તો કિંમત કેટલી આપવી પડે ? જ. આઠગણી.

ઉપરના હિસાબો પરથી હમ રીત નીકળી ? જ.

૧) જેટલા ગણું વજન લઇએ તેટલા ગણી કિંમત આપવી પડે.

અમણી કિંમત આપીએ તો વજન કેટલા ગણું મળે ? જ.

અમણું. ચાર ગણી કિંમત આપીએ તો વજન કેટલા ગણું મળે ? જ. ચાર ગણું વજન મળે. આ ઉપરથી હમ રીત નીકળી ? જ.

૨) જેટલા ગણી કિંમત આપીએ તેટલા ગણું વજન મળશે.

શેરનું અડધું કેટલું ? અઝઝેરનું અડધું ? પાશેરનું અડધું ? નવટાંકનું અડધું ? અધોળનું અડધું કેટલું ?

મણુનું અડધું કેટલું ? અધમણુનું અડધું કેટલું ? દસશેરનું અડધું ? પાંચશેરનું અડધું ? અઢીશેરનું અડધું ? સવાશેરના અધોળા કેટલા ? સવાશેરનું અડધું ?

શેરનો ૩. ૧) પડે તો અઝઝેરનું શું બેસે ? જ. ૩. ૦૥

અઝઝેરનો ૩. ૧) પડે તો પાશેરનું શું બેસે ? જ. ૩. ૦૥

પાશેરનો ૩. ૧) પડે તો નવટાંકનું શું બેસે ? જ. ૩. ૦૥

નવટાંકનો ૩. ૧) પડે તો અધોળનું શું બેસે ? જ. ૩. ૦૥

અધોળનો ૩. ૧) પડે તો સવા રૂપીઆભારનું શું બેસે ? જ. ૩. ૦૥

મણુનો ૩. ૧) બેસે તો અધમણુનું શું બેસે ? જ. ૩. ૦૥

અધમણુનો ૩. ૧) બેસે તો દસશેર કે ૦૧ મણુનું શું બેસે ? જ. ૩. ૦૥

દસશેરનો ૩. ૧) બેસે તો પાંચશેરનું શું બેસે ? જ. ૩. ૦૥

પાંચશેરનો ૩. ૧) બેસે તો અઢીશેરનું શું બેસે ? જ. ૩. ૦૥

અઢીશેરનો ૩. ૧) બેસે તો સવાશેરનું શું બેસે ? જ. ૩. ૦૥

સવાશેરનો ૩. ૧) બેસે તો દસ અધોળનું શું બેસે ? જ. ૩. ૦૥

ઉપરના હિસાબોમાં તમે વજનનો કેટલામો ભાગ લીધો ? જ. અડધો ભાગ. કિંમતનો કેટલામો ભાગ આપ્યો ? જ. અડધો ભાગ. વજનનો અડધો ભાગ લઈએ તો કિંમતનો કેટલામો ભાગ આપવો પડે ? જ. ૦૧ ભાગ. વજનનો ચોથો ભાગ લઈએ તો કિંમતનો કેટલામો ભાગ આપવો પડે ? જ. ચોથો ભાગ. વજનનો આઠમો ભાગ લઈએ તો કિંમતનો કેટલામો ભાગ આપવો પડે ? જ. આઠમો ભાગ. વજનનો સોળમો ભાગ લઈએ તો કિંમતનો કેટલામો ભાગ આપવો પડે. જ. સોળમો ભાગ. વજનનો ૩૨મો ભાગ લઈએ તો કિંમતનો કેટલામો ભાગ આપવો પડે ? જ. ૩૨મો ભાગ. વજનનો ૪૦મો ભાગ લઈએ તો કિંમતનો કેટલામો ભાગ આપવો પડે ? જ. ૪૦મો ભાગ. વજનનો ૧૬૦૦મો ભાગ લઈએ તો કિંમતનો કેટલામો ભાગ આપવો પડે ? જ. સોળસેમો ભાગ. આ ઉપરથી કઈ રીત નીકળી ?

જ. ૩) વજનનો જેટલામો ભાગ લઈએ તેટલામો ભાગ કિંમતનો આપવો પડે.

કિંમતનો અડધો ભાગ આપીએ તો વજનનો કેટલામો ભાગ મળે ? જ. અડધો. કિંમતનો ચોથો ભાગ આપીએ તો વજનનો કેટલામો ભાગ મળે ? જ. ચોથો ભાગ મળે. આ ઉપરથી કઈ રીત નીકળી ?

જ. ૪) કિંમતનો જેટલામો ભાગ આપીએ તેટલામો ભાગ વજનનો મળે.

ત્રીજી ચોપડીનો ડિક્ટેશન શિક્ષક ત્રણ આના.
સુરત જિલ્લાનો “ભૂગોળ શિક્ષક” ત્રણ આના.
ગુજરાતની સામાન્ય ભૂગોળની પ્રશ્નોત્તરમાળા ૩ આના.

રૂપીઆના અડધા ૨	શેરના અચ્છેરા ૨	મણુનાઅધમણીઆર
રૂપીઆના પાવલા ૪	શેરના પાશેરા ૪	મણુના હસુશેરા ૪
રૂપીઆની બેઆની ૮	શેરના નવટાંકા ૮	મણુની પાંચશેરી ૮
રૂપીઆના આના ૧૬	શેરના અઘોળા ૧૬	મણુની અઢીશેરી ૧૬
રૂપીઆના હણુ ૩૨	શેરના ૧૧ રૂ. ભાર ૩૨	મણુની સવાશેરી ૩૨
રૂ. ના અઢી હોકડા ૪૦	શેરના રૂ. ભાર ૪૦	મણુના શેર ૪૦

૬૧ હોકડાનો રૂ. ૦)~	૬૩૧૧ હોકડાનો રૂ. ૦૧૧~
૧૨૧ હોકડાના રૂ. ૦)~	૧૦૦ હોકડાનો રૂ. ૧)
૧૮૧૧ હોકડાના રૂ. ૦)~	
૨૫ હોકડાનો રૂ. ૦૧	૧૦૦ હોકડાનો રૂ. ૧)
૩૧૧ હોકડાનો રૂ. ૦૧~	૨૦૦ હોકડાના રૂ. ૨)
૩૭૧ હોકડાનો રૂ. ૦૧~	૩૦૦ હોકડાના રૂ. ૩)
૪૩૧૧ હોકડાનો રૂ. ૦૧~	૪૦૦ હોકડાના રૂ. ૪)
૫૦ હોકડાનો રૂ. ૦૧	૫૦૦ હોકડાના રૂ. ૫)
૫૬૧ હોકડાનો રૂ. ૦૧~	૬૦૦ હોકડાના રૂ. ૬)
૬૨૧ હોકડાનો રૂ. ૦૧~	૭૦૦ હોકડાના રૂ. ૭)
૬૮૧૧ હોકડાનો રૂ. ૦૧~	૮૦૦ હોકડાના રૂ. ૮)
૭૫ હોકડાનો રૂ. ૦૧	૯૦૦ હોકડાના રૂ. ૯)
૮૧૧ હોકડાનો રૂ. ૦૧~	૧૦૦૦ હોકડાના રૂ. ૧૦)
૮૭૧ હોકડાનો રૂ. ૦૧~	
	૧ હોકડો લગભગ બે પાઈ

શેરનાં લેખાંની કુંચીઓ.

૧. જેટલે રૂપીએ શેર તેટલાજ અડધાનું અચ્છેર
૨. જેટલે રૂપીએ શેર તેટલાજ પાવલાનું પાશૈર
૩. જેટલે રૂપીએ શેર તેટલીજ બેઆનીનું નવટાંક
૪. જેટલે રૂપીએ શેર તેટલાજ આનાનું અધોળ
૫. જેટલે રૂપીએ શેર તેટલાજ ઢાંધુનું ૧ા રૂપીઆભાર
૬. જેટલે રૂપીએ શેર તેથી અઢી ગણે *દોકડે રૂપીઆભાર
૭. જેટલે આને શેર તેટલાજ ઢાંધુનું અચ્છેર
૮. જેટલે આને શેર તેટલાજ સવાકાનું પાશૈર
૯. જેટલે આને શેર તેટલાજ અધેલાનું નવટાંક
૧૦. જેટલે આને શેર તેટલાજ *કુપઆનાનું અધોળ
૧૧. જેટલે આને શેર તેથી અઢી ગણી બદામે રૂપીઆભાર
૧૨. જેટલા આનાનું અધોળ તેટલાજ રૂપીઆનું શેર

મણનાં લેખાંની કુંચીઓ.

૧. જેટલે રૂપીએ મણ તેટલાજ અડધાનું અધમણ
૨. જેટલે રૂપીએ મણ તેટલાજ પાવલાનું દસશેર
૩. જેટલે રૂપીએ મણ તેટલીજ બેઆનીનું પાંચ શેર
૪. જેટલે રૂપીએ મણ તેટલાજ આનાનું અઢી શેર
૫. જેટલે રૂપીએ મણ તેટલાજ ઢાંધુનું સવાશેર
૬. જેટલે રૂપીએ મણ તેટલાજ સવાકાનું દસ અધોળ
૭. જેટલે રૂપીએ મણ તેથી અઢી ગણે દેકડે શેર
૮. જેટલે આને મણ તેટલાજ ઢાંધુનું અધમણ

- ૯) જેટલે આને મણુ તેટલાજ સવાકાનું દસશેર
 ૧૦) જેટલે આને મણુ તેટલાજ અધેલાનું પાંચ શેર
 ૧૧) જેટલે આને મણુ તેટલાજ ઉપઆનાનું અઢી શેર
 ૧૨) જેટલે આને મણુ તેથી અઢીમણી બદામે શેર
 ૧૩) જેટલા આનાનું ૨૥ શેર તેટલાજ રૂપીઆનું મણુ

રૂપીઆબારના અધોળ અને શેરની અઢીશેરી કરવાની સહેલી રીત.

૧૧ રૂપીઆ.ભાર=૦૧૧ અધોળ થાય છે, માટે જે રૂપીઆબાર સવાયાના આક્રમાં આવે તેના અધોળા અધ શકે. રૂપીઆબારમાં જેટલી વખત સવા હોય તેના અર્ધ કરવાથી અધોળ થાય તેજ મુજબ શેરની અઢીશેરી પણ થાય. જેમકે ૨૭૧ રૂપીઆ.ભારના અધોળ કેટલા ? ૨૭૧ શેરની અઢીશેરી કેટલી ? $૨૭૧ \div ૧ = ૨૭૧$, $૨૭૧ \times ૦.૧ = ૨૭.૧$ અધોળ. $૨૭૧ \div ૧ = ૨૭૧$, $૨૭૧ \times ૦.૧ = ૨૭.૧$ અઢીશેરી.

મનોયત્ન ૬.

- ૧) રૂ. ૧) નું શેર તો ૧ અધોળનું થું ?
 ૨) રૂ. ૨) નું શેર તો ૧ અધોળનું થું ?
 ૩) રૂ. ૫) નું શેર તો અધોળનું થું ?
 ૪) રૂ. ૭૧ નું શેર તો ૧ અધોળનું થું ?
 ૫) રૂ. ૭૧ નું શેર તો નવટાંકનું થું ?
 ૬) રૂ. ૭૧ નું શેર તો શેર ૦૮ નું થું ?
 ૭) રૂ. ૧૮૧૧ નું શેર તો અધોળનું થું ?
 ૮) રૂ. ૨૩૮ નું શેર તો ૦૮ શેરનું થું ?

- ૯) ૩. ૪૥ નું શેર તો ૨૥ રૂપીઆભારનું થું ?
 ૧૦) ૩. ૧૫૦ નું શેર તો ૪૦ પૈસાભારનું થું ?
 ૧૧) ૩. ૧૮૦૦ નું શેર તો ૧૫ રૂપીઆભારનું થું ?
 ૧૨) ૩. ૧૫) નું શેર તો રૂપીઆભારનું થું ?
 ૧૩) ૩. ૧૦૦ નું શેર તો ૨ રૂપીઆભારનું થું ?
 ૧૪) ૩. ૭૦ આનાનું અધોળ તો શેરનું થું ?
 ૧૫) ૩. ૦૮૦૦ નું ૨૦ રૂપીઆભાર તો શેરનું થું ?
 ૧૬) ૩. આનાનું અધોળ તો શેરનું થું ?
 ૧૭) ૩. ૦)૮૦૦ નું ૪૦ પૈસાભાર તો શેરનું થું ?
 ૧૮) ૩. ૦૮૦ નું શેર તો નવટાંકનું થું ?
 ૧૯) ૨૦ આનાનું નવટાંક તો શેરનું થું ?
 ૨૦) ૩. ૧) નું મથુ તો ૨૦ શેરનું થું ?
 ૨૧) ૩. ૨) નું મથુ તો ૨૦ શેરનું થું ?
 ૨૨) ૩. ૪) નું મથુ તો ૨૦ શેરનું થું ?
 ૨૩) ૩. ૩૦ નું મથુ તો ૨૦ શેરનું થું ?
 ૨૪) ૩. ૮૦૦ નું મથુ તો ૫ શેરનું થું ?
 ૨૫) ૩. ૬૦ નું મથુ તો ૦૮ મથુ ૨૦ શેરનું થું ?
 ૨૬) ૩. ૨૩૦૦૦ નું મથુ તો ૨૦ શેરનું થું ?
 ૨૭) ૩. ૧૭૦૦ નું મથુ તો ૦૮ મથુનું થું ?
 ૨૮) ૩. ૭૦ નું મથુ તો ૨૦ શેરનું થું ?
 ૨૯) ૩. ૧૦૦ નું મથુ તો ૫ શેરનું થું ?
 ૩૦) ૩. ૨૮૦૦ નું મથુ તો ૧૫ શેરનું થું ?
 ૩૧) ૩. ૨૫) નું મથુ તો ૧ શેરનું થું ?

- ૩૨) ૩. ૩૭૧ નું મથુ તો ૨ શેરનું થું ?
 ૩૩) ૩. ૪૧ આનાનું ૨૧ શેર તો મથુનું થું ?
 ૩૪) ૩. ૦૦૧ નું ૨૧ શેર તો ૨ મથુનું થું ?
 ૩૫) ૩૧૧ આનાનું ૨૧ શેર તો મથુનું થું ?
 ૩૬) ૩. ૦૦૧૧ નું ૨૧ શેર તો ૩ મથુનું થું ?
 ૩૭) ૩. ૦૧૧ નું મથુ તો ૫ શેરનું થું ?
 ૩૮) ૩. ૦૦૧૧ નું ૫ શેર તો મથુનું થું ?
 ૩૯) ૩. ૧) નું ૭ શેર તો એક આનાનું કેટલું ?
 ૪૦) ૩. ૧) નું ૪૧ શેર તો ૩. ૦૦૧ નું કેટલું ?
 ૪૧) ૩. ૧) નું ૩ મથુ તો એક આનાનું કેટલું ?

પ્રકરણ ૫.

આંક અને ધાતના વ્યાવહારિક પરચુરણ હિસાબ.

સૂચના:-હિસાબ વ્યાવહારમાં લાગુ પાડી પૂછવા.

મનોયત્ન ૭.

- ૧) ૫ શેરના ૩. ૦૦૧૧ તો મથુનું થું ?
 ૨) દસશેરના ૯ આના તો ૨ મથુનું થું ?
 ૩) ૪ આનાનું ૮ શેર તો ૦૧ આનાનું કેટલું ?
 ૪) ૧૨ શેરના ૬ આના તો ૦૧૧ આનાનું કેટલું ?
 ૫) ૩. ૦૧ નું મથુ તો ૧ આનાનું કેટલું ?
 ૬) ૦૦૧૧ નું મથુ તો ૩. ૦૦૧૧ કેટલું ?
 ૭) ૩. ૧) નું ૧૧ શેર તો ૨૧ મથુ ૮૧૧ શેરનું થું ?

- ૮) રૂ. ૨૥ એ મણુ તો ૨૭૥ રૂપીઆમાં કેટલા મણુ આવે ?
- ૯) રૂ. ૮)નું મણુ તો ૨૧૬ રૂપીઆનું કેટલા મણુ ?
- ૧૦) રૂ. ૨૧ નું ૧૧ મણુ ૨૥ શેર તો રૂ. ૧)નું કેટલું ?
- ૧૧) ૬૩ શેરના ૪૨ પૈસા તો ૧૥ શેરનું શું ?
- ૧૨) ૫ પૈસાનું ૪૫ શેર તો ૬ પૈસાનું કેટલું ?
- ૧૩) ૩૦ શેરના ૨૪ પૈસા તો ૬૧ શેરનું શું ?
- ૧૪) મણુના ૨૥ રૂપીઆ તો ૭૥ રૂપીઆનું કેટલા મણુ ?
- ૧૫) રૂ. ૨૫) નું ૧૥ મણુ તો ૭૥ મણુનું શું ?
- ૧૬) ૩ મણુના ૩૥૥ રૂપીઆ તો ૧૨ રૂપીઆનું કેટલું ?
- ૧૭) ૨૭ મણુના ૧૬૨ રૂપીઆ તો ૧૨ રૂપીઆનું કેટલું ?
- ૧૮) ૦૥ મણુ ૭ શેરના ૧ રૂપીઆ તો ૧૥ રૂપીઆનું કેટલું ?
- ૧૯) ૭ મણુ તેલના ૧૦૫ રૂપીઆ તો ૩ મણુ તેલનું શું ?
- ૨૦) રૂ. ૨૪) નું ૩૦ મણુ તો ૧૮ રૂપીઆનું કેટલું ?
- ૨૧) રૂ. ૧૧ નું ૧૥ મણુ તો ૯૩૥૥ રૂપીઆનું કેટલું ?
- ૨૨) ૧૨ શેરના ૩૦ આના તો ૭૥ આનાનું કેટલું ?
- ૨૩) ૪૫ તસુના ૧૫ આના તો રૂ. ૧)ના નું કેટલું ?
- ૨૪) ૮ આનાનું શેર તો ૧૦ રૂપીઆનું કેટલું ?
- ૨૫) એક પૈસાનું ૨૥ શેર તો રૂ. ૧)નું કેટલું ?
- ૨૬) રૂ. ૦૥ નું શેર તો ૧૧ મણુનું શું ?
- ૨૭) રૂ. ૨૥ નું મણુ તો ૩૦ મણુનું શું ?
- ૨૮) ૫ શેરનો ૧૥ રૂપીઆ તો ૧૥ મણુનું શું ?
- ૨૯) રૂ. ૧૥ નું મણુ તો ૬૯ રૂપીઆનું કેટલું ?
- ૩૦) રૂ. ૧) નું ૦૥૥ શેર તો ૫૧ રૂપીઆનું કેટલું ?

- ૩૧) ૩. ૦નું શેર તો ૬૧ રૂપિયાનું કેટલું ?
 ૩૨) ૩. ૦)આ નું અધોળ તો શેરનું ?
 ૩૩) ૩. ૧)નું ૧૧૧ મથુ તો ૪૮ મથુનું શું ?
 ૩૪) ૩. ૧ની ૨૪ પેનશીલ તો ૧૧ રૂપિયાની કેટલી ?
 ૩૫) ૩. ૧ની ૨૧ શેર જાણી મળે તો ૩. ૬ની કેટલી આવે ?
 ૩૬) મથુ ધઉમાંથી ૮ વખત સરખા ફળવા આપ્યા ત્યારે દરેક વખતે કેટલા આપ્યા હશે ?
 ૩૭) ૫૦ માથુસો વચ્ચે ૨૧૧ મથુ દૂધ વપરાયું ત્યારે ૭ માથુસો કેટલું દૂધ પીધું હશે ?
 ૩૮) એક શેરની ૩ કેરી ચઢે ત્યારે ૧૧ મથુની કેટલી ચઢશે ?
 ૩૯) ૩. ૧)ની ૨૩ શેર બુચાર મળે તો ૦૧૧ મથુ ૮૧૧૧ શેરનું શું ?
 ૪૦) ૬ કેરીનો ૩. ૧) બેસે તો ૨૧૧ રૂપિયામાં કેટલી આવે ?
 ૪૧) ૩. ૬)ની મથુ કેરી મળે તો ૩. ૧૭૪)ની કેટલા મથુ આવશે ?
 ૪૨) ૩. ૧) નું ૦૧૧ શેર ધી મળે તો ૩. ૩૦૦)નું કેટલું આવે ?
 ૪૩) ૧૧૧ શેરના ૭૧ રૂપિયા તો ૧ શેરનું શું ?
 ૪૪) ૧૧૧ શેરના ૭૫ પતાસાં ચઢે તો ૨૧૧ શેરનાં કેટલાં ચઢશે ?
 ૪૫) મથુ કારેલાના ૨૧૧ રૂપિયા તો ૦૧૧ મથુનું શું ?
 ૪૬) ૩. ૬)નું ૧૧૧ મથુ તો મથુનું શું ?
 ૪૭) ૨૧૧ મથુના ૧૨૧૧ રૂપિયા તો ૭ મથુનું શું ?
 ૪૮) ૪ પાછની ૩ પેન તો ૪ આનાની કેટલી ?
 ૪૯) ૩ આનાનું એક શેર તો ૦૧૧૧ રૂપિયાનું કેટલું ?
 ૫૦) ૩. ૧૬૧૧) ૧૧૧ મથુ તો ૧૩૧૧૧ રૂપિયાનું કેટલું ?
 ૫૧) ૨૧૧ મથુના ૧૨૧૧ રૂપિયા તો ૭૧ રૂપિયાનું કેટલું ?

- ૫૨) ૪ શેરનો ૧૧ રૂપીઆ તો મણનું શું ?
 ૫૩) રૂ. ૯) નું ૧૩૦ મણ તો ૭ રૂપીઆનું કેટલું ?
 ૫૪) રૂ. ૧૬૧ નું ૧૩ મણ તો ૩૭૦ રૂપીઆનું કેટલું ?
 ૫૫) ૨૧) શેર ચાના રૂ. ૨૬૧ બેસે તો રૂ. ૩૦૦માં કેટલી આવશે ?
 ૫૬) ૩ મણ તેલના રૂ. ૪૫) બેસે તો ૧૦ શેરનું શું ?
 ૫૭) રૂ. ૨૦૦ થી રૂ. ૭૨૦ રૂપીઆ કેટલા મણ છે ?
 ૫૮) રૂ. ૧૦૦ની એક ટોપી તો ૭૩૦ રૂપીઆમાં કેટલી ટોપી આવે ?
 ૫૯) રૂ. ૭૩૦ માં રૂ. ૧૦૦ કેટલી વાર છે ?
 ૬૦) ૧૦ રૂપીઆ રૂ. ૭૩૦માં કેટલી વાર છે ?
 ૬૧) રૂ. ૪)નું શેર તો ૫ રૂપીઆમારનું શું ? નવટાંકનું શું ?
 ૬૨) રૂ. ૫)નું શેર તો ૩ પાશેરનું શું ?
 ૬૩) રૂ. ૮)નું શેર તો રૂ. ૬)નું કેટલું ?
 ૬૪) રૂ. ૯)નું શેર તો રૂ. ૨૦નું કેટલું ?
 ૬૫) રૂ. ૪૦નું શેર તો રૂ. ૨૦નું કેટલું ?
 ૬૬) રૂ. ૨૦નું શેર તો રૂ. ૪૦)નું કેટલું ?
 ૬૭) રૂ. ૦નું શેર તો ૧૦ આનાનું કેટલું ?
 ૬૮) રૂ. ૧૦નું શેર તો રૂ. ૪૯૦નું કેટલું ?
 ૬૯) રૂ. ૧૦નું શેર તો રૂ. ૪૯૦૦નું કેટલું ?
 ૭૦) રૂ. ૦૦૦નું શેર તો રૂ. ૯૦૦નું કેટલું ?
 ૭૧) રૂ. ૨૦નું શેર તો રૂ. ૫૨૦નું કેટલું ?
 ૭૨) રૂ. ૦)આનું રૂપીઆમાર તો શેરનું શું ?
 ૭૩) રૂ. ૦)આનું ૫ શેર તો મણનું શું ?
 ૭૪) રૂ. ૧૦નું ૧૦ શેર તો ૧૦૦ મણનું શું ?
 ૭૫) રૂ. ૩૦નું ૦૦ મણ તો ૨૦૦ શેરનું શું ?

- ૭૬) રૂ. ૦૫૦ ૧૧ શેર તો ૧૧૧ મથનું થું ?
 ૭૭) રૂ. ૨૫૦ શેર તો મથનું થું ?
 ૭૮) રૂ. ૨૫૦ શેર તો અધોળનું થું ?
 ૭૯) રૂ. ૫૦૦ શેર તો પાશેરનું થું ?
 ૮૦) રૂ. ૨૫૦ શેર તો દસ રૂપીઆભારનું થું ?
 ૮૧) રૂ. ૮૦૦ શેર તો ૧૮ પૈસાભારનું થું ?
 ૮૨) રૂ. ૪૫૦ શેર તો ૮ અધોળનું થું ?
 ૮૩) રૂ. ૭૫૦ શેર તો ૪ નવટાંકનું થું ?
 ૮૪) રૂ. ૧૭૫૦ શેર તો ૨૦ રૂપીઆભારનું થું ?
 ૮૫) રૂ. ૨૧૦૦ એક શેર તો ૩૦ રૂપીઆભારનું થું ?
 ૮૬) રૂ. ૨૫૦ શેર તો ૦૫૫ શેરનું થું ?
 ૮૭) રૂ. ૫૫૦ શેર તો ૧૨ અધોળનું થું ?
 ૮૮) રૂ. ૨૫૦ શેર તો ૧૧ અઝંકરનું થું ?
 ૮૯) રૂ. ૩૫૦ શેર તો ૬ નવટાંકનું થું ?
 ૯૦) રૂ. ૨૨૫૦ ૨૫૦ શેર તો ૯ રૂપીઆનું કટલું ?
 ૯૧) રૂ. ૦૫૦ ૧૦ રૂપીઆભાર તો ૨૫૦ શેરનું થું ?
 ૯૨) રૂ. ૦૫૦ પાંચ રૂપીઆભાર તો ૨૫૦ શેરનું થું ?
 ૯૩) રૂ. ૦૫૦ ૨૫૦ રૂપીઆભાર તો શેરનું થું ?
 ૯૪) રૂ. ૦૫૦ પાંચ રૂપીઆભાર ૨ શેરનું થું ?
 ૯૫) રૂ. ૧૫૦૦ ૭૫૦ રૂપીઆભાર તો ૧ શેરનું થું ?
 ૯૬) રૂ. ૧૧૦૦ મથુ તો ૪ અઢીશેરીનું થું ?
 ૯૭) રૂ. ૩૫૦ ૨૫૦ શેર તો મથનું થું ?
 ૯૮) રૂ. ૦૫૦ શેર તો મથનું થું ?
 ૯૯) રૂ. ૦૫૦ શેર તો મથનું થું ?

- ૧૦૦) રૂ. ૦૮૦નું ૨૥ શેર તો મળ્યું શું ?
 ૧૦૧) ૨૥ શેરના ૩ આના તો મળ્યું શું ?
 ૧૦૨) પાશેરનો ૧૧ આનો તો શેરનું શું ?
 ૧૦૩) નવટાંકનો ૧૧ આનો તો શેરનું શું ?
 ૧૦૪) ૨૧ આનાનું નવટાંક તો ૧ અઝરનું શું ?
 ૧૦૫) રૂ. ૨૧૦નું શેર તો રૂપીઆનું કેટલું ?
 ૧૦૬) ૧૧ મળ્યુંના રૂ. ૧૦) તો અઢીશેરનું શું ?
 ૧૦૭) રૂ. ૫)નું મળ્યું તો રૂ. ૧)નું કેટલું ?
 ૧૦૮) રૂ. ૨૦)નું મળ્યું તો રૂ. ૨૧૦નું કેટલું ?
 ૧૦૯) રૂ. ૦૧૧૩નું શેર ૧૧ શેરનું શું ?
 ૧૧૦) રૂ. ૦૧૧૩નું પાંચ રૂપીઆભાર તો શેરનું શું ?
 ૧૧૧) ૧૧ આનાની શેર પાપડી મળે તો ૧૧ મળ્યું ૩ શેરનું શું ?
 ૧૧૨) ૨૧ રૂપીઆભારના ૪ આના તો શેરનું શું ?
 ૧૧૩) ૩ શેરના રૂ. ૯) તો ૦૧૧૩ મળ્યું શું ?
 ૧૧૪) રૂ. ૦)નું ૧૧ શેર તો મળ્યું શું ?
 ૧૧૫) ૨૧ શેરનો રૂ. ૧) તો ૧૧૩ મળ્યું શું ?
 ૧૧૬) રૂ. ૦૮૦નું શેર તો મળ્યું શું ?
 ૧૧૭) ૪ શેરના ૬ રૂપીઆ તો ૩૯ શેરનું શું ?
 ૧૧૮) ૨૭ પાઈનું શેર દૂધ મળે તો રૂ. ૧૧૩નું કેટલું ?
 ૧૧૯) ૫ અધીળના ૭૧ આના તો શેરનું શું ?
 ૧૨૦) રૂ. ૧૧૩ એ મળ્યું મીઠું મળે તો ૩ આનાનું કેટલું આવે ?
 ૧૨૧) રૂ. ૧૨૧૦નું મળ્યું તો ૧૧ રૂપીઆમાં કેટલું આવશે ?
 ૧૨૨) એક આનાનું શેર ૦)૦૧૧૩ થી મળે તો રૂ. ૧)નું કેટલું ?
 ૧૨૩) રૂ. ૦)નું અધીળ થી મળે તો શેરનું શું ?

- ૧૨૪) ૨૥ શેરના ૩ આના તો શેર ૦૥૨૫૦ થું ?
- ૧૨૫) ૦૥ શેર દુવનો એક આનો તો ૩. ૧૦ નું કેટલું ?
- ૧૨૬) એક આનાનું ૨૥ શેર તો ૨૥ મણનું થું ?
- ૧૨૭) ૧૬ રૂપીઆનું ૧ મણ તો ૨૥ શેરનું થું ?
- ૧૨૮) ૩. ૦૥૨૫૦ નું ૨૥ શેર તો ૩. ૧૫) નું કેટલું ?
- ૧૨૯) ૨૦ ધાના ૫ રૂપીઆ તો ૩ ધાનું થું ?
- ૧૩૦) ૧ રૂપીઆનું ૦૥૨ શેર તો ૧૦ મણનું થું ?
- ૧૩૧) ૫ આનાનું ૨૥ શેર તો મણનું થું ?
- ૧૩૨) ૫૬ હોઠ પાછ વટારીએ તો કેટલી પાછ આવે ?
- ૧૩૩) ૩૭૫ મણના કોઠારમાંથી ૧૦ મણના કેટલા ટોપલા બરાબ ?
- ૧૩૪) મારી પાસે ૩૧૦ મણ અનાજ છે. કોઠારમાં ૪૦ મણ માથ છે તો કોઠાર બરવાને કેટલું અનાજ લાવવું ?
- ૧૩૫) ૩. ૦૥૨ કેટલીવાર ભઈ તો ૭૨ રૂપીઆ થાય ?
- ૧૩૬) ૩. ૭૨) માં ૩. ૦૥૨ કેટલીવાર છે ?
- ૧૩૭) ૩. ૦૥૨ વાળી ૭૨ રૂપીઆમાંથી કેટલી ટોપીઓ આવે ?
- ૧૩૮) ૩. ૫૫ માંથી ૦૥૨ રૂપીઆની એક એવી કેટલી એપડીઓ આવશે ને થું વધશે ?
- ૧૩૯) મને પહેલે દિવસે ૩. ૩૦૦, બીજે દિવસે ૩. ૧૦૦, ત્રીજે દિવસે ૩. ૨૦૦ અને ચોથે દિવસે ૩. ૧૦૦ ખર્ચ થયો ત્યારે કુલ કેટલો ખર્ચ થયો ?
- ૧૪૦) ૩૦૦ મણ જુવાર, ૨૦૦ મણ ધઉ અને ૬૦ મણ બાજરી લાગ્યો ત્યારે કેટલા મણ અનાજ લાગ્યો ? જો દર મણની સરેરાશ કિંમત ૪ રૂપીઆ હોય તો કેટલા રૂપીઆ આપણ પડે ?

૧૪૧) ૪૧ મધુ પાંચ શેર ધઉમાંથી ૧૧ મધુ ફળવા આપ્યા ત્યારે બાકી કેટલા રહ્યા ?

૧૪૨) ૨૭૧ શેર ચોખામાં બીજા કેટલા નાખું તો ૧૧ મધુ થાય ?

૧૪૩) ૧૫ માધલ ચાલતાં ૭૧ કલાક લાગે તો ૭૨ માધલ ચાલતાં કેટલો વખત લાગશે ?

૧૪૪) રૂ. ૧)નું દોઢ વાર કપડું મળે તો રૂ. ૮૦૦)નું કેટલું આવશે ?

૧૪૫) ૬૧ પાધડીના રૂ. ૧૫૨૧ બેસે તો ૧૮ પાધડીનું શું બેસે ?

૧૪૬) રૂ. ૨)નું ૦૧ મધુ ૭૧ શેર તો રૂ. ૦)નું કેટલું ?

૧૪૭) રૂ. ૧૧૧)ની ૮૭ નારંગી મળે તો ૭ આનાની કેટલી ?

૧૪૮) ૧૧૧ રૂપિયાનું ૨૪ તસુ તો ૭ આનાનું કેટલું ?

૧૪૯) ૧ રૂપિયાની ૨૪ નારંગી મળે તો ૮ નારંગીનું શું ?

૧૫૦) ૧ લીટીમાં ૮ શબ્દ થાય છે, તો ૨૩૪ શબ્દની કેટલી લીટી થશે ?

૧૫૧) ૩૬ તસુના ૪૧૧ રૂપિયા બેસે તો ૩ તસુનું શું ?

૧૫૨) કેટલા રૂપિયામાંથી રૂ. ૦૧૧ વાગી ૬૮ ટોપી આવે ?

૧૫૩) દરેક બ્રહ્મણને રૂ. ૧૧૧ આપતાં રૂ. ૪૮૧ ખર્ચ થયો ત્યારે કેટલા બ્રહ્મણો હશે ?

૧૫૪) એક નિશાળમાં ૧૩૫ પેંડા વહેંચ્યા, શેરના પાંચ પેંડા થાય છે, ત્યારે પેંડા કેટલા શેર હશે ?

૧૫૫) કયા કયા પલાખાને જવાબ ૩૫, ૭૨, ૧૦૮, ને ૧૪૫ આવે ?

૧૫૬) દરેક બિખારીને એકેક પાંચ આપતાં રૂ. ૧)ની પાંચ વપરાઈ ત્યારે બિખારી કેટલા હશે ?

૧૫૭) ૧૧૧ મધુ ૮ શેર ખરીદી છે, દરેક સાધુને જો ૧૧૧ શેર આપું તો કેટલા સાધુને આપી શકાય ?

- ૧૫૮) રૂ. ૧૧૦ છે, બીજા ધોરણના “મુખ્યગણિત શિક્ષક”ના બે
આના બેસે છે, તો કેટલા “મુખ્યગણિત શિક્ષક” આવશે ?
- ૧૫૯) રૂ. ૩૭૫ માં ૧૫ છત્રી લીધી તો એ બેબે ૧૭ છત્રીનું શું ?
- ૧૬૦) ૨૪ ચોપડીના રૂ. ૩૫૫ બેસે તો ૧૬ ચોપડીનું શું બેસે ?
- ૧૬૧) ૧૭ મણુ બટાટાના રૂ. ૪૨૫ તો રૂ. ૧૫)માં કેટલા મણુ આવે ?
- ૧૬૨) ૭૫ માણુસ વચ્ચે રૂ. ૧૧૨૫ વહેંચ્યા તો ૧૫ માણુસના
મગાને કેટલા રૂપીઆ થશે ?
- ૧૬૩) ૪૭ પુરસીના રૂ. ૧૧૭૫ બેઠા તો ૬૯ પુરસીનું શું બેસે ?
- ૧૬૪) દોઢ રૂપીઆનાળી ૩૦ ચોપડી લઈને રૂ. ૨૫ વાળી કેટલી
ચોપડી આપવી ?
- ૧૬૫) રૂ. ૮૫ માં ૧૭ ખડીઆ મળે છે તો રૂ. ૩૫)માં કેટલા આવશે ?
- ૧૬૬) ૬ મઢીનામાં રૂ. ૧૫૬) બચાવું છું તો; રૂ. ૨૩૪) બચાવવાને
કેટલો વખત લાગશે.
- ૧૬૭) ૬ મણુ મોટના રૂ. ૩૦ તો ૩૬ મણુનું શું ?
- ૧૬૮) ૧૫ કેરીના રૂ. ૩૫૫ તો રૂ. ૫)માં કેટલી કેરી આવશે ?
- ૧૬૯) ૧૭ મણુ દૂધના રૂ. ૧૦૨) તો ૫૧ મણુનું શું ?
- ૧૭૦) ૧૩ ઘોડાના રૂ. ૧૦૪૦ બેઠા તો ૫૨ ઘોડાનું શું બેસશે ?
- ૧૭૧) રૂ. ૩૭ માંથી રૂ. ૨૫ વાળી કેટલી છત્રી આવે ને શું વધે ?
- ૧૭૨) રૂ. ૨૫વાળી ૩૫ ટોપી બેતાં રૂ. ૦૫૫ વધેથી લારે કેટલા
રૂપીઆ હોવા જોઈએ ?
- ૧૭૩) ૪૪ સંખ્યાને ૧૫ થી ગુણીએ તો ૧૪૪ આવે ?
- ૧૭૪) જો રૂ. ૨૮ વધારે હોત, તો ૭ રૂપીઆવાળી ૧૩ પુરસી બેતાં
૩ રૂપીઆ વધત, લારે રૂપીઆ કેટલા હોવા જોઈએ ?

- ૧૭૫) હું મળરમાં કેટલાક પૈસા લઇ ગયો; ૯ પૈસાની રેવડી, અને
૨ પૈસાના બેર લીધાં, પણ મારા મામા મળ્યા, તેમણે મને
એક આનો આપ્યો ત્યારે મારી પાસે ૫ પૈસા થયા તો ઘેરથી
હું કેટલા પૈસા લઇ નીકળેલો ?
- ૧૭૬) ૩. ૮) ની મધ્ય સોપારી મળે તો ૩. ૨૧ ની કેટલી આવે ?
- ૧૭૭) ૫ શેરના ૩. ૩૧ તો ૫ મધ્યનું થું ?
- ૧૭૮) ૩. ૧) ના બે મધ્ય લાકડા મળે તો ૫ શેરનું થું ?
- ૧૭૯) ૩. ૩૧૧ એ મધ્ય તો ૭ શેરનું થું ?
- ૧૮૦) દોઢ આનાનું ૨૧ શેર તો ૩. ૧૧ નું કેટલું આવે ?
- ૧૮૧) ૩. ૧) નું ૧૧ શેર ધી આવે તો ૧૧૧ મધ્ય ૭૧ શેરનું થું ?
- ૧૮૨) ૩. ૭૫) નું ૫૫૧ શેર તો ૭ રૂપીઆનું કેટલું ?
- ૧૮૩) ૧ મધ્ય ૩૧૧ શેરના ૩. ૨) તો ૭૧ શેરનું થું ?
- ૧૮૪) ૭૧ શેરના ૩. ૦= તો મધ્યનું થું ?
- ૧૮૫) ૩. ૦= નું ૧૧ મધ્ય ૧ શેર તો ૫ શેરનું થું ?
- ૧૮૬) ૧૧ મધ્ય ૭ શેરના ૩. ૨૧૧૧ તો ૩. ૦= નું કેટલું ?
- ૧૮૭) ૩. ૧) નાનું ૧૧૧ મધ્ય ૫ શેર તો ૧૪ શેરનું થું ?
- ૧૮૮) ૩. ૨૧ નું મધ્ય તો ૩૧૧ શેરનું થું ?
- ૧૮૯) ૨૧ શેરના ૩. ૧૧=૧૧ તો મધ્યનું થું ?
- ૧૯૦) અધેજ એલમીના ૩. ૦) તો શેરનું થું ?
- ૧૯૧) ૩. ૦=ની ૨૧ શેર ખાંડ મળે તો મધ્યનો ભાવ થું હશે ?
- ૧૯૨) ૩. ૦) ના નું ૧૧ શેર તો ૧૧ મધ્યનું થું ?
- ૧૯૩) ૩. ૧૧= નું ૩ શેર તો ૧૧ મધ્યનું થું ?
- ૧૯૪) ૭ શેરના ૩. ૧) ના તો ૧૭ શેરનું થું ?
- ૧૯૫) ૩. ૨૧=૧૧ નું ૦૧ મધ્ય ૭ શેર તો ૭ શેરનું થું ?

સુરત જિલ્લાનો નકશો પાંચ આના.

અધાપિ બહાર ન પડેલી એવી

પ્રશ્નોત્તરમાળા

સુરત જિલ્લાનો નકશો પાંચ આના. ગુજરાતની સાં ભૂગોળની ત્રણ આના. સુંબઈ ઇલાકાની ભૂગોળની ૪૫ આના. હિંદુસ્તાનની સાં ભૂગોળની ચાર આના.

ડિક્ટેશન શીખવા શીખવવાનું અપૂર્વ સાધન જેમાં:-

૧] પાઠવાર અથવા શબ્દો.

૨] જોડણીના એકજ સરખા નિયમવાળા શબ્દો.

૩] કઠિન મળતા શબ્દોની તારવણી.

૪] જોડાક્ષર. ૫] મળતા જોડાક્ષર.

૬] પરીક્ષાના ડિક્ટેશનમાં આવનાર શબ્દો.

બાળપોથીનો	૦-૨-૦	ત્રીજનો	૦-૩-૦	} ડિક્ટેશન શિક્ષક
પહેલાનો	૦-૨-૬	ચોથીનો	૦-૪-૦	
બીજનો	૦-૩-૦	પાંચમીનો	૦-૪-૦	

“ સુખગણિત શિક્ષક ”

બાળવર્ગનો	૦-૧-૬	ત્રીજ ધો.નો	૦-૨-૬
પહેલા ધો.નો	૦-૧-૯	ચોથા ધો.નો	૦-૪-૦
બીજા ધો.નો	૦-૨-૦	પાંચમા ધો.નો	૦-૪-૦

સુરત જિલ્લાનો ભૂગોળ શિક્ષક ત્રણ આના.

છગનલાલ મોતીરામ શાહ. શાહપોર—સુરત.

